

Panica „din ceafă“ –

ROSWITHA WURM

FRICA DE ȘCOALĂ

„Ana?“ „Aici!“ Învățătoarea bifează numele. „Iulian?“ Tăcere în clasă. Toți se întorc către banca goală unde stă Iulian, loc care deja de o săptămână nu a fost folosit. Și luna trecută a rămas gol mai multe zile. „Știe cineva ce este cu Iulian?“, întreabă învățătoarea. Copiii ridică din umeri.

Între timp, Iulian stă acasă. Din nou și-a impus voința, când a rugat-o pe mama să plângând și tremurând: „Te rog, lasă-mă să rămân acasă. Nu pot să merg astăzi la școală! Mă doare stomacul!“ Mirată, mama își privește fiul. În seara precedentă înfulecase două omlete, să fi fost oare prea mult pentru el?

Simptome ciudate

Iulian, care are doar nouă ani, este un puști dezghețat. Îi place să joace fotbal cu prietenii în parcul din apropiere, face adevărate opere de artă din toate materialele posibile și îi place foarte mult să își viziteze bunicul care locuiește doar câteva străzi mai departe. Cu trei ani în urmă, când a mers la școala primară pentru prima dată, înarmat cu ghiozdanul, era nespus de mândru, „să fie acum un elev ca și ceilalți“!

Primele săptămâni la școală i-au plăcut foarte mult, însă deja după puțină vreme, dimineața de cele mai multe ori, îi era rău sau îl chinuiau dureri de gât. Mama lui

Iulian era foarte îngrijorată din cauza fiului ei. Au urmat vizite la medic, chiar și o scurtă internare în spitalul pentru copii. Din cauză că Iulian era atât de palid și de slăbit dimineața, medicii se temeau să nu sufere de o boală mai gravă, pentru care să fie nevoie de consultații și analize mai exacte. Din fericire, toate rezultatele au fost negative. Totuși, nesiguranța a rămas: simptomele matinale precum greața, vomitul, amețea, durerile de stomac și în gât apăreau periodic, la fel ca înainte. Într-o zi, unul dintre medici i-a cerut mamei să noteze într-un calendar momentul și felul problemelor de sănătate ale fiului. Drept urmare, a fost constatat un fapt uimitor: simptomele de greață și momentele de slăbiciune ale lui Iulian apăreau de luni dimineața până vineri dimineața, probleme mai ușoare începeau de duminică seara. De vineri după-amiaza până duminică la prânz, Iulian nu era niciodată bolnav!

Diagnostic: frică de școală

Acum era clar: Iulian suferea de frică de școală, la fel ca mulți alți copii, chiar și mai mici.

Refuzul de a merge la școală începe adesea după o perioadă pe care copiii au petrecut-o acasă și au simțit multă apropiere personală din partea mamei sau a altor persoane de referință. Poate să apară însă și după un eveniment împovărător, precum schimbarea locuinței sau al școlii, boala și moartea unei rude sau chiar și din cauza unui cadru didactic nou.

Dacă un copil se simte în fiecare dimineață bolnav și invocă mici afecțiuni fizice pentru a nu trebui să meargă la școală, părinții trebuie să ia neapărat acest lucru în serios. Important este ca mai întâi să fie lămurite medical simptomele fizice, pentru că s-ar putea ca o boală să se ascundă într-adevăr în spatele lor. Dacă din punct de vedere medical totul este în ordine, atunci este foarte probabil să fie vorba despre frica de școală.

Părinților, deoarece sunt implicați emoțional, le este adesea greu să facă față corect anxietăților copiilor lor. În cazul anumitor copii trebuie să se caute cauze mai profunde. În majoritatea cazurilor există însă o explicație evidentă pentru frica de școală.

Schimbări cu consecințe serioase

În cazul lui Fabian (10 ani), simptomele au apărut când a trecut de la școala primară la gimnaziu. Trecerea de la micuța școală accesibilă din sat, la clădirea mare din orașelul din apropiere, nu a însemnat

doar drumul zilnic cu autobuzul, ci și despărțirea de prietenii săi care și-au continuat cu toții studiile la școala gimnazială din zonă. În plus, în școala elementară Fabian mai avusese mici probleme cu ortografia. La prima dictare din gimnaziu, nu doar a ieșit în evidență ca fiind cel mai slab din clasa sa, ci profesorul l-a mai și umilit în fața clasei. Tânărul pedagog a scris pe tablă cuvintele pline de greșeli din lucrarea lui Fabian. În loc să corecteze cuvintele, colegii lui au râs de „băiatul de la țară.“

Aceste umiliri s-au extins și asupra celorlalte materii școlare. Datorită acestui început neplăcut, curând era clar: Fabian era cel marginalizat în clasă. Știind acest lucru, Fabian dădea greș mereu și mereu la toate materiile. Spre regretul părinților lui care erau foarte mândri că fiul lor era singurul din clasă care mersese la gimnaziu la un liceu din oraș, până la urmă băiatul a refuzat complet să mai meargă la școală. Discuțiile cu un profesor de încredere au scos, în cele din urmă, la iveală problemele băiatului. Fabian a recunoscut că ar fi preferat să rămână la școala gimnazială din sat și că naveta zilnică în oraș era prea solicitantă pentru el. El vroia un singur lucru: să își găsească locul acolo! În sat era, pentru ceilalți băieți, „liceeanul“ iar în orașel era „băiatul de la țară care nu știe să scrie corect“. Până la urmă, părinții lui Fabian au fost de acord și băiatul a avut astfel voie să meargă la școala din sat, alături de vecinii săi prieteni.

De atunci au trecut câțiva ani. Fabian a mers pe drumul său. Acum urmează o specializare ca infirmier.

Tulburări de somn

Ana, în vârstă de șapte ani, a prezentat după câteva luni de școală simptomele fricii de școală. Deja de când era mică învățase să își petreacă nopțile în propriul ei pătuț, dar din a treia zi de școală a început să vină frecvent noaptea în patul părinților. După câteva săptămâni, vroia deja de seara să se culce în dormitorul părinților și nu vroia să vorbească despre motivele ei. Dacă părinții vroiau să o facă să se întoarcă în propriul ei pătuț, izbucnea de fiecare dată în accese de plâns. Noaptea scrâșnea din dinți în somn, un semn clar pentru probleme nerezolvate.

Fragment. Articolul poate fi citit integral în revista ethos, nr.2/2009.